

๑.๙ แก้ว

ชื่อท้องถิ่น	แก้วป่า
ชื่ออื่นๆ	กะมูนิง (มลายู-ปัตตานี) แก้ว แก้วขาว (ภาคกลาง) แก้วขี้ไก่ (ยะลา) แก้วพริก ตะไหลแก้ว (ภาคเหนือ) แก้วลาย (สระบุรี) จ้าพริก (ลำปาง)
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Murraya paniculata</i> (L.) Jack
ชื่อพ้อง	<i>Murraya exotica</i> L.
ชื่อวงศ์	RUTACEAE
ชื่อสามัญ	Andaman satinwood / Orange jasmine

รหัสพรรณไม้ ๑-๖๓๑๑๙๐๖-๑๓-๐๐๙ จำนวนที่พบ ๑ ต้น

สถานภาพ (IUCN) พบทั่วไป (Least Concern: LC)

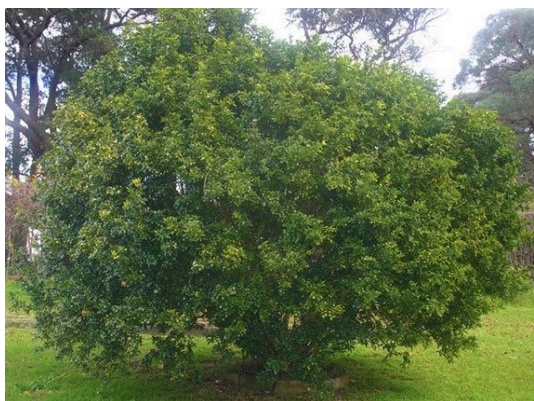
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

เป็นไม้พุ่มหรือไม้ต้นขนาดเล็ก สูง ๔-๘ เมตร ไม้ผลัดใบ ใบ เป็นใบประกอบแบบขนนก มีแกนกลางใบยาว ๓-๑๕ เซนติเมตร ประกอบด้วยใบย่อย ๓-๙ ใบ เรียงสลับ ใบย่อยสีเขียวเป็นมันและมีจุดต่อมน้ำมันบนแผ่นใบ ใบย่อยเป็นรูปไข่ รูปรี หรือรูปไข่กลับ ขนาดยาว ๒-๗ เซนติเมตร กว้าง ๑-๓ เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบสอบแหลม ขอบใบเป็นคลื่น ดอกเกิดแบบช่อเชิงหลั่นสั้นๆ เกิดตามง่ามใบ ก้านช่อดอกยาว ๑-๒ เซนติเมตร ดอกมีกลีบเลี้ยง ๕ กลีบมีขนาดเล็ก กลีบดอกสีขาว ๕ กลีบ รูปไข่กลับแกมรูปขอบขนาน ขนาดยาว ๑-๑.๕ เซนติเมตร กว้าง ๔-๖ มิลลิเมตร ร่วงหล่นง่าย เกสรเพศผู้ ๑๐ อัน ก้านชูอับเรณูมี ๒ ขนาด สั้นสลับยาว อับเรณูขนาดเล็ก ยอดเกสรเพศเมีย เป็นแผ่นกลมเล็ก ก้านเกสรเพศเมียยาว ๗ มิลลิเมตร รังไข่ขนาดเล็ก ผล ลักษณะทรงกลมรีหรือเป็นรูปไข่ ปลายสอบเล็กน้อย ผลมีขนาดกว้างประมาณ ๕-๘ มิลลิเมตรและยาวประมาณ ๑ เซนติเมตร ผลอ่อนเป็นสีเขียว เมื่อสุกเป็นสีแดงอมส้ม ผิวผลมีต่อมน้ำมันเห็นได้ชัดเจน ภายในผลมีเมล็ดประมาณ ๑-๒ เมล็ด เมล็ดมีลักษณะรีหรือเป็นรูปไข่ ปลายสอบ มีขนหนาและเหนียวหุ้มโดยรอบเมล็ดสีขาวขุ่น เมล็ดมีขนาดกว้างประมาณ ๔-๖ มิลลิเมตรและยาวประมาณ ๖-๙ มิลลิเมตร เป็นพันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในเอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศจีน และในออสเตรเลีย ในประเทศไทยสามารถพบได้ทั่วทุกภาคในป่าดิบแล้งจากที่ราบสูงจนถึงที่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๔๐๐ เมตร

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น

- อาหาร -
- สรรพคุณ - ในทางเภสัชใช้ปรุงเป็นยาขับระดู เรียกว่ายาประสะใบแก้ว นอกจากนั้นใช้เป็นยาแก้จุกเสียด แน่นเฟ้อ บำรุงโลหิต
- การใช้ประโยชน์อื่นๆ - สีดากใบแก้วใช้ย้อมไหมให้สีเขียว เนื้อไม้ใช้ทำหีบ เครื่องเรือน เรือมือเกชตร และวัสดุใช้งานอื่นๆ อาทิ ด้ามมีด คาน ไม้ถือ หวี ด้ามร่ม ใช้แกะสลักเครื่องดนตรีไทย ซอฮู้ ซอด้วง น้ำมันหอมระเหยใช้ในการผลิตเครื่องสำอาง

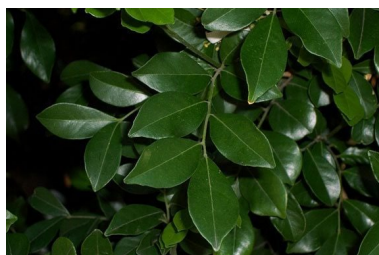
ภาพที่ ๙ แสดงลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของ แก้ว



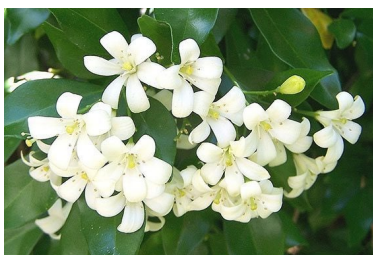
ลักษณะวิสัย



ลำต้น



ใบ



ดอก



ผล

แหล่งอ้างอิง :

๑. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สวนพฤกษศาสตร์คลองไผ่. (ม.ป.ป.). “แก้ว”. https://www.rspg.or.th/plants_data/kp_bot_garden/kpb_๒๘-๑.htm
๒. เมดไทย. (๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓). “แก้ว สรรพคุณและประโยชน์ของต้นแก้ว ดอกแก้ว ๓๒ ข้อ !”. <https://medthai.com/แก้ว/>
๓. ภาพประกอบโดย: โรงเรียนสตรีนครสวรรค์เมดไทย. (ม.ป.ป.). “๗-๖๐๐๐๐-๐๐๑-๑๐๔ แก้วป่า, ลำต้น”. http://www.sns.ac.th/botanical_garden/tree.php?tlD=๑๑๓ และ เมดไทย. (๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓). “แก้ว สรรพคุณและประโยชน์ของต้นแก้ว ดอกแก้ว ๓๒ ข้อ !”. <https://medthai.com/แก้ว/>